

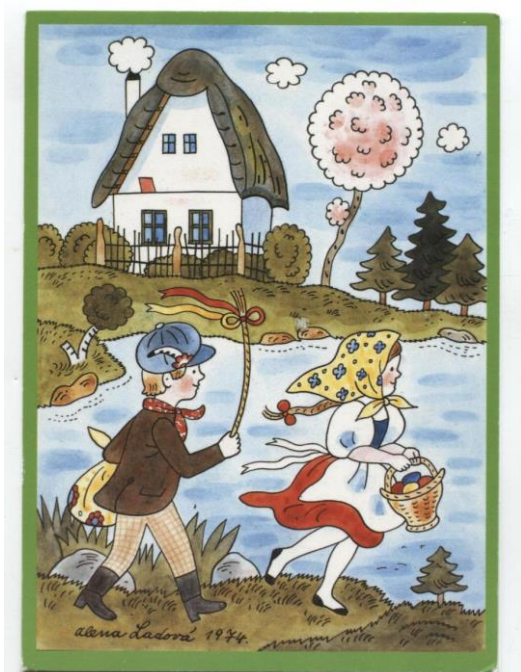
Aktivity k tématu: Velikonoce

Tak už ne nám blíží Velikonoce. Toto téma by mělo dětem přiblížit tento svátek a jeho tradice. A nějaké si můžete i vyzkoušet – pletení pomlázky, malování vajíček, pečení beránka... Cokoliv s dětmi budete dělat, vyrábět, tak můžete vyfotit a poslat mi na e-mail. Rádi se podíváme a ve školce vystavíme vaše výrobky, práce ☺

Otázky k tématu:

- 1) Víš, co jsou to Velikonoce?
- 2) Jak Velikonoce slavíme?
- 3) Víš, co je to kraslice?
- 4) Proč kluci chudí s pomlázkou na holky?

Přikládám obrázky:

SYMBOLY JARA A VELIKONOČNÍ OKÉNKO

Mgr. Renáta Nováková a Mgr. Renáta Klíčová

Stejně jako třeba Vánoce mají také jarní svátky - zejména VELIKONOCE - svoje symboly. Prostě to jsou věci, které k těmto svátkům patří.

LÍTO

Zelená větvička, která je zapichnutá v kynutém těstě. Zdobí se vejci a červenou stužkou. Líto je předchůdcem dnes dobře známé pomlázky.

KRASLICE (BAREVNÁ VEJCE)

Dříve se vajíčka barvila pouze na červeno - z toho vznikl i název kraslice (ve staroslověnské znamenalo slovo krásnyj červený).

Velikonoční vejce se upravují různými způsoby:

VYŠKRABÁVÁNÍM (obarvené vajíčko se zdobí vyškrobáním ornamentů ostrou jehlou).

VOSKOVOU BATIKOU (vajíčko se zdobí rozpuštěným barevným nebo bílým voskem pomocí špendlíku).

ZDOBNÍM BYLINKAMI (bílé vajíčko se pokryje listy různých bylinek, převážně se vaří 20 minut ve vodě společně s cibulovými slupkami).

ZAJÍČEK

Zajíček se s Velikonocemi spojuje proto, že na jaře hledá v blízkosti lidských obydlí potravu. Jinak je plachý a lidí se straní, ale v čase těchto jarních svátků prý tajně roznáší velikonoční vajíčka. Kdysi kmotři zvali děti k honitbě na velikonočního zajíce - děti hledaly ukrytá vajíčka v zahradě.

BERÁNEK

Patří k Velikonocům stejně jako zajíček. Na svátečním stole je pečený beránek z těsta - s červenou mašlí kolem krku - stejnou samozřejmostí, jako velikonoční kraslice.

Na Velikonoce můžeme kromě stolu a místnosti vyzdobit také OKNO. Slepíčka Pepička vám poradí, jak to udělat.

Budete potřebovat:

barevné stužky, lepidlo, nůžky, štětce, vlnitý barevný papír, barvu BALAKRYL, tónovací barvy, zeminu a osení.

OSENÍ

Jak správně zasadit osení:

Do poloviny květníčku nasypete zeminu. Tu posypete pšeničí nebo čočkou a zahrnete zeminou. Nakonec vše dobře zalejete vodou. Květníček umístíte na okno. Bůdpučí osení je nutné každý den zalévat. Asi tak za týden vyrazí první zelené lístky.

Zasadíme pšeničku, do malého květníčku, když počkáme chvíličku, budeme mít kytičku.

KVĚTINOVÝ ZÁVĚS

K výrobě květinového závěsu využijeme vlnitý karton, barevnou stuhu (4 cm širokou), nůžky a lepidlo.

Z kartonu si vystříhnete kytičky a přilepte je na stuhu - vždy dvě k sobě (stuha je uprostřed - mezi nimi). Na konci závěsu uvažte mašli. Na horní část závěsu přilepte kolečko, za které lze závěs upevnit. Kytičky můžete ještě dozdobit zelenými lístky.

VESELÉ KVĚTINÁČKY

K výrobě veselého květináčku pořebujete barvu BALAKRYL (bílou), tónovací nebo temperovací barvy.

Květináček nejprve natřete bílou barvou a nechteje zaschnout. Potom už květináček vyzdobte podle svojí fantazie. Starší děti jistě zvládnou kytičky. Mladší mohou udělat různobarevné proužky nebo puntíky. Také pouhý otisk štětce vytvoří zajímavý vzor.

Do veselého květináčku můžete zasadit osení a velikonoční parádu do okna je hotová.

Velikonoční říkanky:

Zajíčkova koleda (Josef Kožíšek)

Hody, hody, doprovody,
já jsem malý zajíček,
utíkal jsem podle vody,
ztratil kopu vajíček.
Potkala mě koroptvička,
chtěla jedno červené,
že mi dá lán jetelíčka,
a já řekl: „Ne, ne, ne!“
Na remízku mezi poli,
mám já strýčka králíčka,
tomu nosím každým rokem,
malovaná vajíčka.

Hody, hody, doprovody

Hody, hody, doprovody,
dejte vejce malovaný.
Nedáte-li malovaný,
dejte alespoň bílý,
slepička vám snese jiný.

Pomlázka

Upletl jsem pomlázku,
je hezčí než z obrázku,
všechny holky, které znám,
navštívím a vymrskám,
než mi dají vajíčko,
vyplatím je maličko.

Velikonoční pro holky

Kropenatá slepička
snesla bílá vajíčka,
obarvím je, vymaluji,
všechny chlapce podaruji,
pentličky si nastříhám,
na pomlázku jim je dám.

Kuřátko a obilí (František Hrubín)

Jak to bylo pohádka?
Zabloudilo kuřátko.
Za zahradou mezi poli,
pípá, pípá, nožky bolí.

Ve vysokém obilí,
bude večer za chvíli.
Povezte mi, bílé ovsy,
kudy vede cesta do vsi?

Jen se zeptej ječmene,
snad si na to vzpomene.
Kuře bloudí mezi poli,
pípá, pípá, nožky bolí.

Pověz, milí ječmínku,
jak mám najít maminku?
Ječmen syčí mezi vousy,
ptej se pšenic, vzpomenu si.

Kuře pípá u pšenic,
nevědí však také nic.
Milé kuře, je nám líto,
ptej se žita, poví ti to.

Kuře hledá žitné pole,
ale to je dávno holé.
A na suchá strniska
vítr tiše zapíská.

Vždyť jsi doma za chalupou.
Slyšíš? V stáji koně dupou,
kocour ve stodole vrní
– a tvá máma za vraty
– zob, zob, zobá bílé zrní
s ostatními kuřaty.

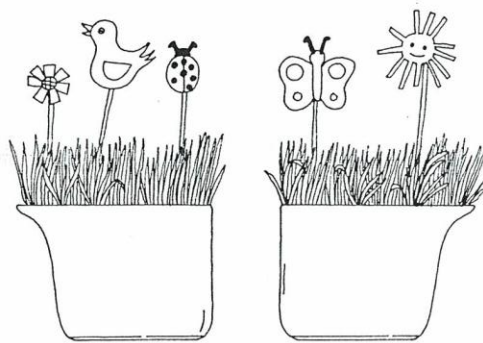
Děkuji ti, žitné pole!
Pozdravuj tam ve stodole!
Koho, milé políčko?
Zrno i to zrníčko!

Ať se ke mně z jara hlásí,
vychovám z nich nové klasy.
A tak mámu za krátko
našlo také kuřátko.

Píseň:

JARO JE TU

Modrá je ob-lo-ha, slu-níč-ko svi-tí, trá-va se
ze-le-ná, kve-te už kví-tí, v ko-ru-nách stromů si
zpí-va-jí ptá-ci, všu-de je ve-se-lo, ja-ro se vra-cí,
na-stá-vá krásný čas nám, tra-la-la ja-ro jde
k nám, ja-ro je tu!

Tvoření:

Sázíme ve vajíčku:

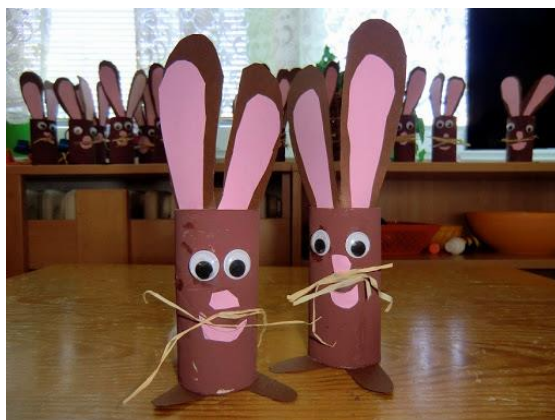
Nůžkami vystříháme na vajíčku otvor. Děti si vezmou jednu skořápku, spodní díрку utěsní kamínkem, aby voda při zalévání nevytékala ven. Aby se vajíčko příliš nekutálelo, na dno nasypeme trochu písku a zbytek vyplníme do $\frac{3}{4}$ pilinami/zemí/vatou. Na vrch vložíme velikonoční osení. Pokud nemáte tolik času, je vhodnější využít řeřichu zasazenou ve vatě, která roste rychleji a navíc je to skvělá jarní bylinka, kterou mohou děti ochutnávat na chlebu s máslem. V každém případě platí, že semínka potřebují vlhko, teplo a světlo. Pokud chcete proces růstu urychlit, namočte semena do vody, ty nabobtnají a rychleji vyklíčí. Uděláme skořápce podstavec z papíru, aby lépe vynikla.

<http://xrtvama.vychova.cz/krasvici-a-krasvice/>

Velikonoční zajíčci

Opět přikládám tvoření z papírové ruličky (ty totiž máme doma nejspíš všichni ☺). Děti obkreslí šablony, které jim můžete připravit nebo zkusí sami vyrobit a vytříhnou. Ruličku obalí hnědým papírem, nalepí uši, nohy. Dokreslí obličej, můžou nalepit i fousy. Velikonoční zajíček je na světě.

Jarní zahrádka

<https://cz.pinterest.com/pin/422281195868681/>

Zdobená vajíčka z ubrousků:

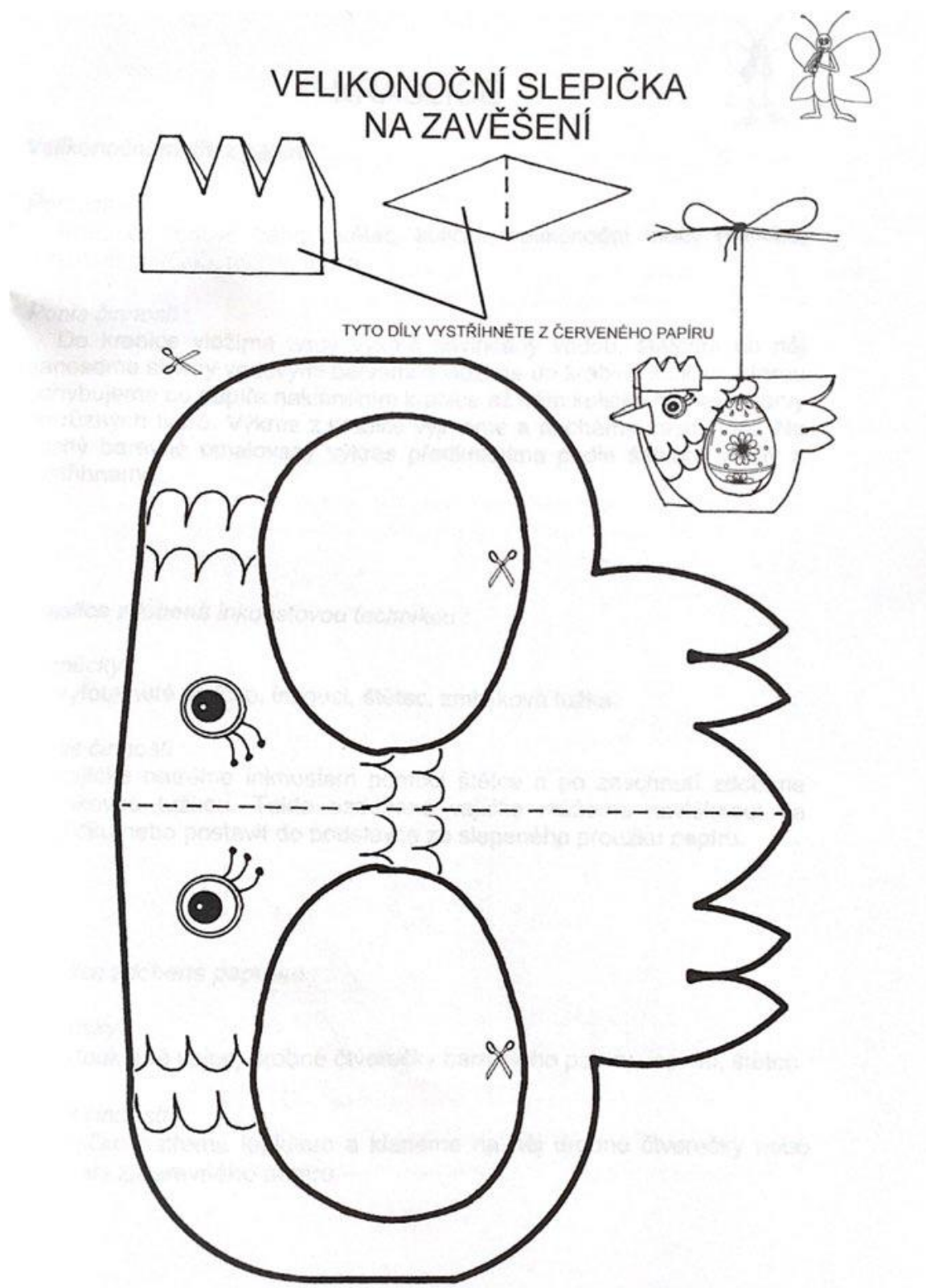
Z papírového ubrousku vystříhnete motiv, který na vajíčko chcete. Poté obrázek přiložte na vajíčko a potřete lepidlem, nechte zaschnout.

<https://blog.rohlik.cz/2017/03/20/tipy-na-zdobeni-vajicek-ktete-doma-hrave-zvladnete/>

Velikonoční závěsná slepička:

Velikonoční pohádka o zajíčkovi Kuliferdovi

Velikonoční pohádka

Bylo krásné slunečné ráno. Celá příroda se probouzela a ve vzduchu bylo cítit jaro. Ptáci vesele štěbetali na čerstvě se zelenajících větvích a na louce zvědavě vykukovaly první květiny. Někde se ze zelené trávy usmívaly bílé sedmikrásky, jinde zas zlatovlasé pampelišky. Na loukách se roztančila spousta barevných hlaviček. A vzduchem se linula nádherná vůně. Hmmm, tak voní jaro... Z lesa se ozývalo ťukání do stromu *ťukyťukťukyťuk*. To pan datel, doktor lesa, už měl plný zobák práce. Kontroloval po zimě celý les.

Pod vzrostlým dubem měla pelíšek zaječí rodinka. Maminka zaječice a tatínek zajíc radostně tančili kolem dubu. Právě se jim narodil syn. Když vykoukl na svět, měl takový kulišácký výraz, že mu hned rodiče začali říkat Kuliferda. Zajíček to byl zvědavý a neposedný. Očička mu radostně jiskřila a všechno ho zajímalo. Pořád se na něco vyptával. A nic mu neuniklo. Tak bystrý byl. Také se moc rád seznamoval s ostatními obyvateli lesa, louky, jezírka i potůčku.

Jednoho dne vyběhl Kuliferda dál od jejich dubu. Dostal se až k domečku, ve kterém bydleli lidé. Kuliferda se schoval za rozkvetlý keř zlatého deště a pozorně naslouchal. Člověčí maminka a tatínek zrovna říkali svým dětem něco o Velikonocích. Prý to jsou svátky jara. Zajíček rozuměl lidské řeči, ale vůbec nevěděl, co to ty Velké noce jsou. Co že to lidé oslavují? A jak? Tolik tomu chtěl přijít na kloub. Rychle běžel zpátky domů, aby se zeptal svých zaječích rodičů. Ti však nevěděli. Poslali ho hlouběji do lesa k moudré Sově. Ta totiž u lidí vyrostla, když ji našli jako malé pískle vypadlou z hnízda. Sova moc ráda Kuliferdovi vše povyprávěla.

Lidé i zvířátka mají na jaře velikou radost, že zase sluníčko více hřeje, že postupně taje led a sníh a zurčí voda v potůčcích, že se rodí mláďátka a že vše znovu ožívá. Předvelikonoční týden začíná Květnou nedělí. Lidé si dávají do váziček zelené větvičky, kterým říkají kočičky. Další den je Modré pondělí, to si lidé zdobí své příbytky nebo sebe něčím modrým. Pak přijde Šedé úterý, to se doma pořádně uklízí, aby bylo všude hezky čisto. Potom následuje Škaredá středa, říká se, že když se v tento den lidé na sebe škaredí, mračí se, zůstane jim to po celý rok. Na Zelený čtvrtek se mají jíst zelené rostliny. Zeleň ty máš Kuliferdo moc rád, vid'? V tento den se mají všechny rostliny dobře zalít. Lidské děti chodí zvonit zvonečky a řehtat řehtačkami. Na Velký pátek se má mluvit tiše a hodně odpočívat. Poděkovat celé přírodě a naší mamince Zemi za všechny dary, které nám dává. Tento den je kouzelný, země se otvírá a ukazuje skryté poklady. Na Bílou sobotu se lidé oblékají do bílého šatu a rozsvěcují bílé svíce. Na Velikonoční neděli se lidé setkávají a společně oslavují zpěvem, tancem a jídlem. Dívky barví vajíčka a kluci pletou pomlázky. Na Velikonoční pondělí pak kluci chodí koledovat od domu k domu. Říkají velikonoční básničky a každou dívku, malou i velkou, jemně poplácají pomlázkou, aby neuschla. Holky jim za jejich vyšupání dávají barevná vajíčka. Lidské děti také hrají jednu moc hezkou hru. A víš co, Kuliferdo, připravím ji pro tebe a tvé kamarády jako překvapení.

Děkuju, paní Sovo, za hezké vyprávění. Řeknu to mamce a taťkovi a uděláme stejnou oslavu jako lidé. Už se těším. Brzy na shledanou.

A Kuliferda radostně odskákal domů.

Uběhl týden. Kuliferda už se nemohl dočkat, co pro něj Sova připravila. Sova Kuliferdu vesele přivítala.

Vezmi si košíček a hledej na louce mezi kytičkami barevná vajíčka. Najdeš jich přesně dvanáct, jako je měsíců v roce.

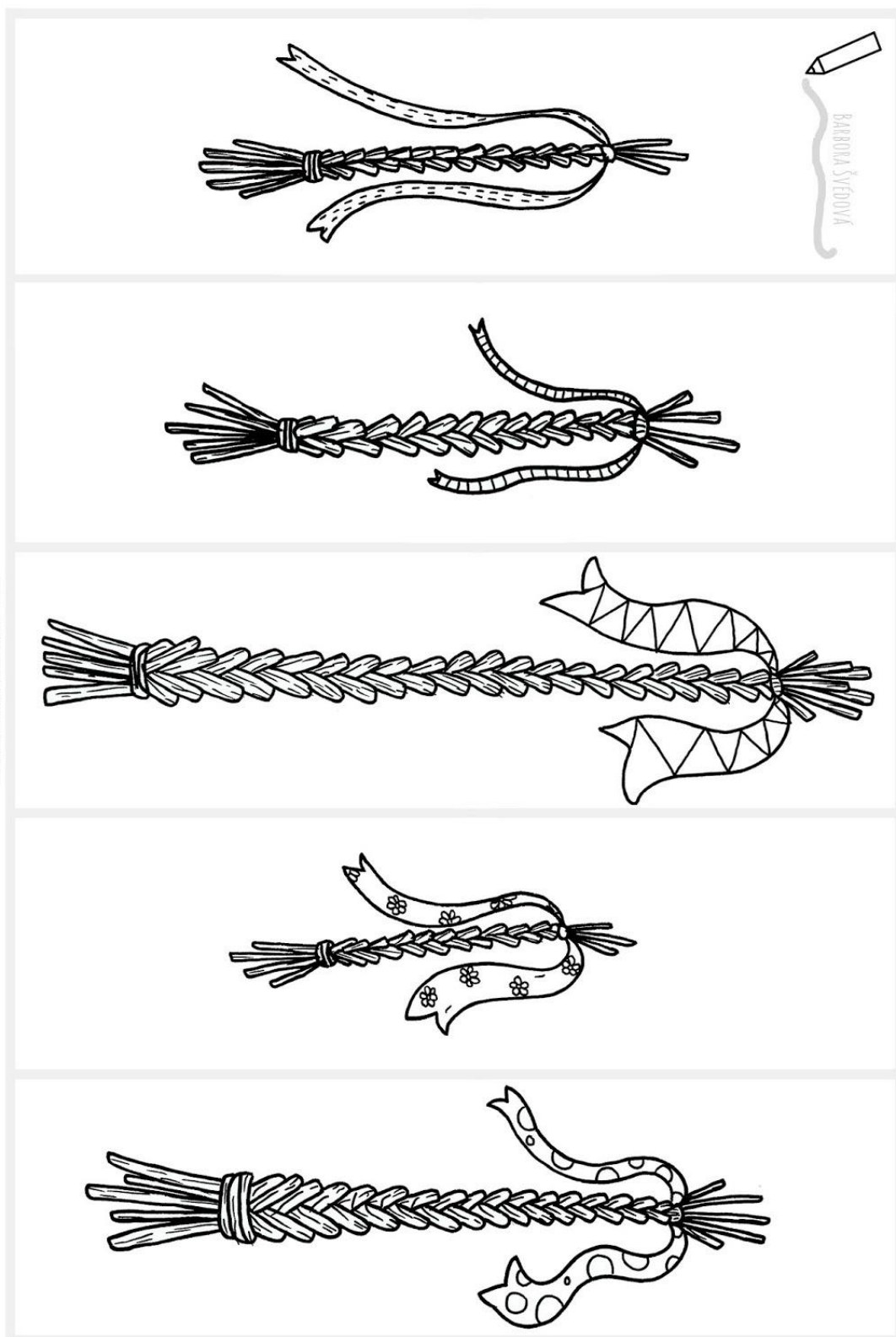
Kuliferda měl ohromnou radost a dal se do hledání. Kamarádi mu přišli na pomoc. Všechna zvířátka hra náramně bavila. Vložili vajíčka opatrně do košíčku.

Skvělé. Hezky jste si s tím společně poradili, pochválila je paní Sova. *Dejte ted' vajíčka na nějaké pěkné teplé místečko a do rána uvidíte, co se stane,* usmála se Sova a rozloučila se. Kuliferda položil košíček s vajíčky u nich v noře ve starém dubu a šel spát.

A věřte nevěřte, Kuliferda se ráno probudil. Slyšel tichounké pípání. A valí svá kukadla... ze všech dvanácti vajíček se v noci vyklubala malá ptáčátka. To bylo radosti v celém lese.

Posloupnost

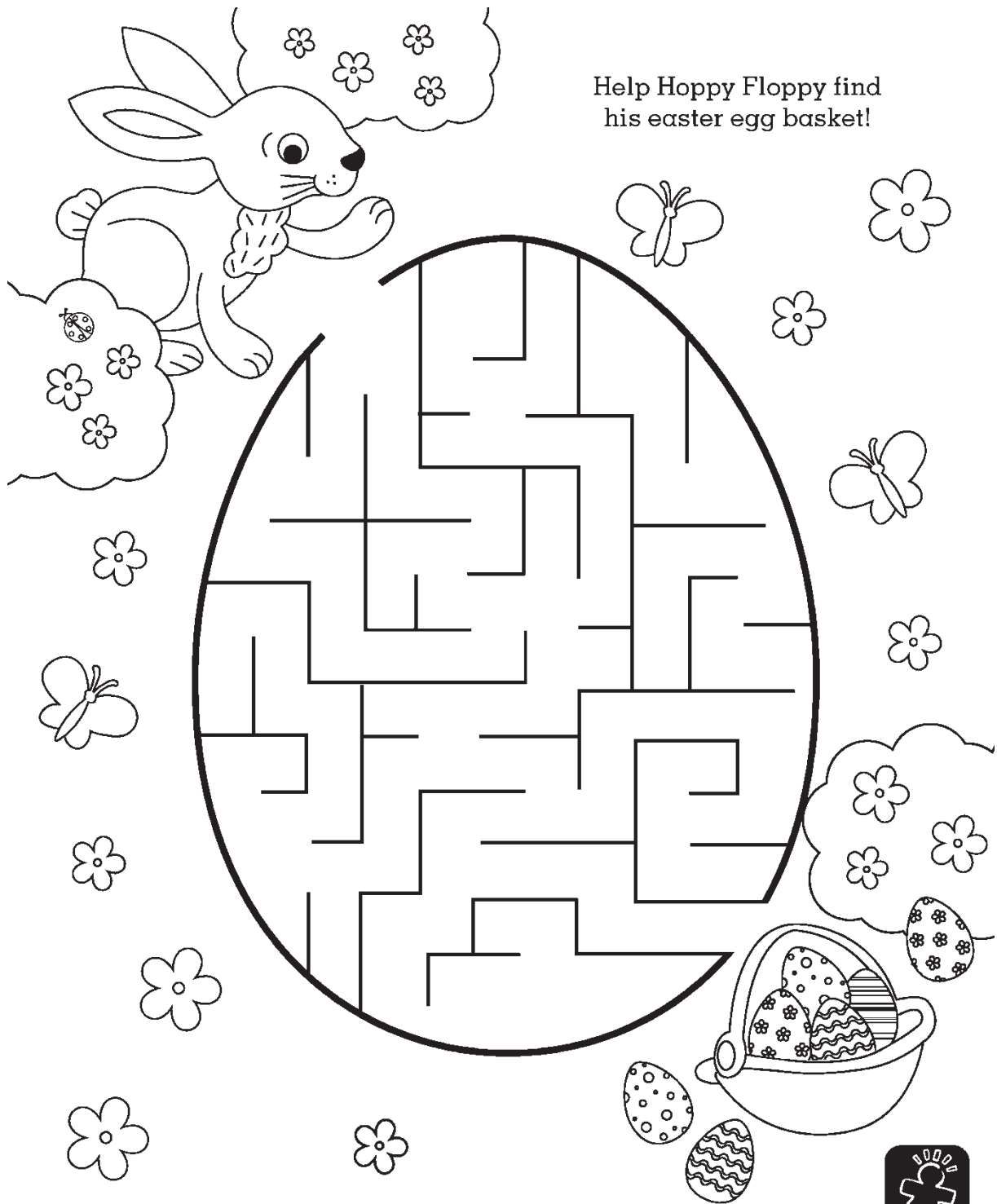
Děti si mohou pomlázky vystříhnout a potom je seřadit od největší po nejmenší.

KTERÁ Z POMLÁZEK JE NEJDEJŠÍ? A KTERÁ JE NEJKRATŠÍ? VYSTŘIHNI RÁMCE, POROVNEJ POMLÁZKY MEZI SEBOU A SEŘAĎ JE PODLE DÉLKY.

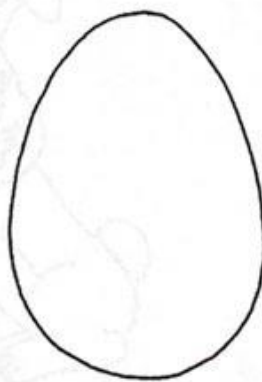
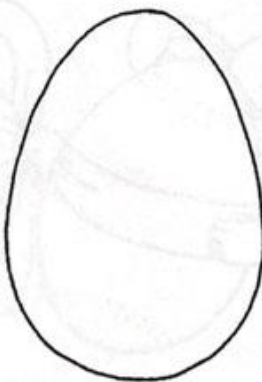
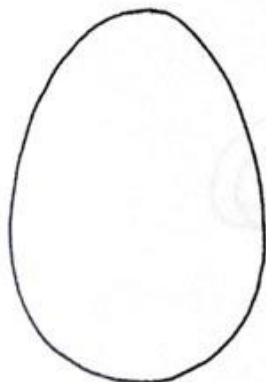
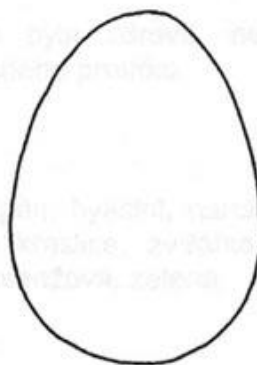
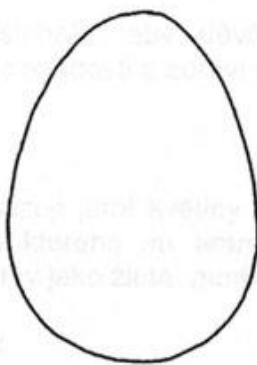
Bludiště:

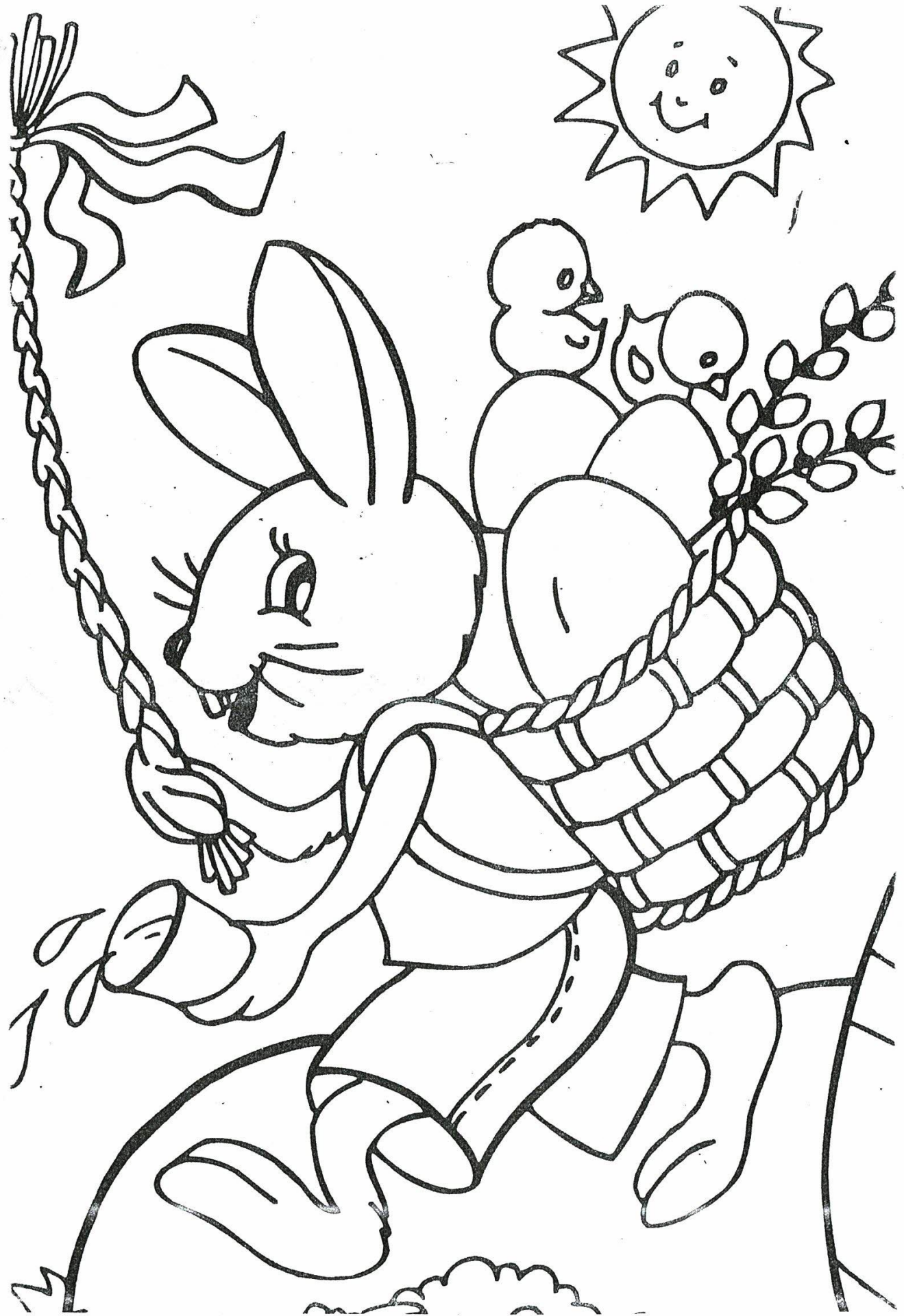
Help Hoppy Floppy find
his easter egg basket!

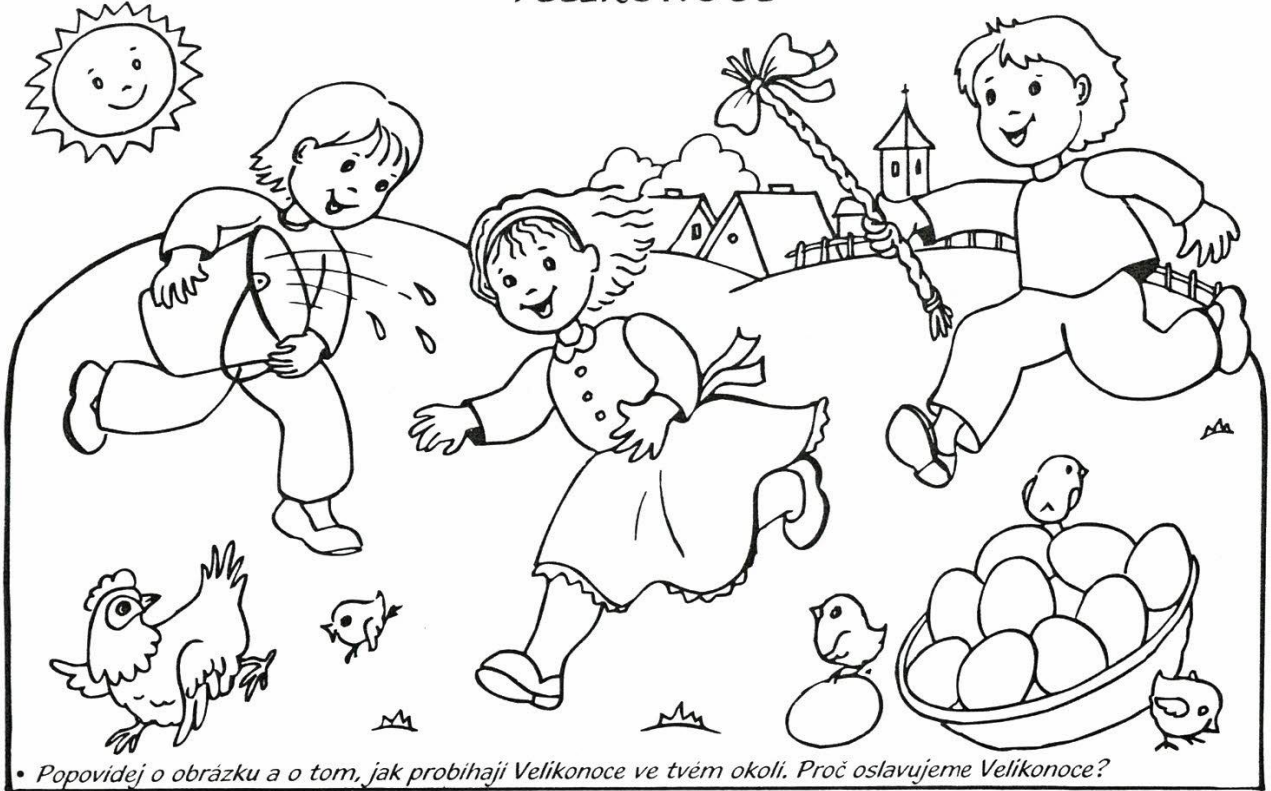
Omalovánky:

DOKRESLI VAJÍČKA

VELIKONOCE

• Popovidej o obrázku a o tom, jak probíhají Velikonoce ve tvém okolí. Proč oslavujeme Velikonoce?

